

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

NIEUWE GEZICHTSPUNTEN OP HET GEBIED VAN HET EXPERIMENTEELE KANKERONDERZOEK.

In het artikel van A. L. HAGEDOORN en A. C. HAGEDOORN-VORSTHEUVEL LA BRAND, in het nummer van 16 October van dit *Tijdschrift*, komen enkele onjuistheden voor. Het blijkt o.a., dat de HAGEDOORN's het verschil, dat door LITTLE en mij gemaakt wordt tusschen extrachromosomaal en plasmatisch niet begrepen hebben. Het is hun ontgaan, dat LITTLE en ik reeds dadelijk, toen door ons het bestaan van een extra-chromosomalen invloed bij kanker van de borstklier van de muis was aangetoond, de meening uitgesproken hebben, dat ook chromosomale factoren hierbij werkzaam zouden zijn en dat, reeds dadelijk door mij en later ook door LITTLE, de mogelijkheid was geopperd, dat de extrachromosomale factor bij de muis met de melk zou kunnen worden overgebracht.

Het is den HAGEDOORN's ontgaan, dat, drie maanden voordat zij hun theoretische artikel voor *Genetica*, met de „voorspelling" van den invloed van de melk in dezen, schreven, reeds een artikel hierover van BITTNER verschenen was 1), waarin BITTNER op grond van proeven tot het bestaan van dezen invloed besloot. Bovendien hebben zij nagelaten het door BITTNER aangekondigde derde artikel 2) in te zien, zoodat het hun moest ontgaan, dat, op het oogenblik waarop zij hun verhandeling voor het *Tijdschrift* schreven, hun hypothese, door den uitslag van BITTNER's proefnemingen, reeds weerlegd was.

De HAGEDOORN's hebben zelf geen experimenten hierover verricht. Het komt mij verstandig voor hun zeer verstrekkende conclusies te laten voor wat ze zijn, en zich te bepalen tot de conclusies van BITTNER, welke in uiterst voorzichtige bewoordingen zijn vervat.

Zoolang de wetenschap niet heel stevig gefundeerd is, en misschien zelfs nog langer, blijve het parool, als het een met zooveel sentiment verbonden ziekte als kanker betreft: hands off! Laat hierover geen woord komen buiten de medische vakpers en de wetenschappelijke bladen, voordat wij heel zeker weten, wat en vooral h \ddot{o} e wij het aan den leek kunnen zeggen 3).

De Redactie meent, op principiele gronden, mij niet te kunnen toestaan, met een gedocumenteerd artikel op het artikel van de HAGEDOORN's te antwoorden. Derhalve moet ik tot mijn spijt volstaan met de vermelding van bovenstaande feiten, waaraan ik mijn waarschuwing heb meenen te moeten vastknoopen.

Amsterdam, 14 December 1937.

R. KORTEWEG,

Directeur van het Laboratorium
van het Antoni van Leeuwenhoekhuis.

EEN ERFELIJKE OOGZIEKTE OP WIERINGEN IN VROEGER TIJD.

Velen zullen met belangstelling kennis genomen hebben van het korte feuilleton van mej. J. I. H. MENDELS in dit *Tijdschrift* van Zaterdag 4 December l.l. Het is de schrijfster blijkbaar ontgaan, dat dr. W. H. VAN SETERS in ditzelfde *Tijdschrift* (1930, Jaarg. 74. No. 14, blz. 1775) deze mededeeling van MARTINET eveneens woordelijk heeft aangehaald in een opstel getiteld: „Een erfelijkheidsonderzoek in de 18e eeuw".

1) JOHN J. BITTNER, Some possible effects of nursing on the mammary gland tumor incidence in mice. *Science*, August 14, 1936.

2) JOHN J. BITTNER, Mammary tumors in mice in relation to nursing. *Am. Journal of Cancer*, XXX, July 1937.

3) Zie HAGEDOORN, Kanker en erfelijkheid, in *Erfelijkheid in Praktijk*, jaargang 2, No. 5.